	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Data pierwszej edycji: 18.08.1998
		Zastępuje: 11.07.2003
	KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Data aktualizacji: 26.01.2004
		Egz. nr : Strona : 1/5

Producent: TBD S.A.
 Adres: 39 200 Dębica, ul. I. Mościckiego 23
 Nr telefonu: /+ 48 14/ 670 36 91, 682 36 91
 Nr faxu: /+ 48 14/ 670 22 99, 681 03 00

1. Identyfikacja preparatu

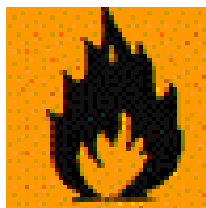
Nazwa handlowa: Kapon Super
 PKWiU: 24.30.12-70.00

KAPON SUPER jest bezbarwnym lakierem na bazie nitrocelulozy.

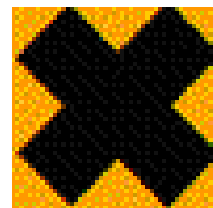
2. Skład i informacja o składnikach

	Numer indeksowy	Numer WE	Numer CAS	% wagowy	Klasyfikacja
Toluen	601-021-00-3	203-625-9	108-88-3	Max. 20	F; R11 Xn; R20
Octan etylu	607-022-00-5	205-500-4	141-78-6	Max. 40	F; R11 Xi; R36 R66 R67
Octan butylu	607-025-00-1	204-658-1	123-86-4	Max. 40	R10 R66 R67
Ftalan dwubutylu	607-318-00-4	201-557-4	84-74-2	Poniżej 0,5	Repro. Kat. 2; R61 Repro. Kat. 3; R62 N; R50
Etanol	603-002-00-5	200-578-6	64-17-5	Max. 4	F; R11

3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt wysoce
łatwo palny

Produkt szkodliwy

Działa szkodliwie przez drogi oddechowe. Działa drażniąco na oczy. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

4. Pierwsza pomoc

Zatrucie inhalacyjne

Wyprowadzić zatrutego z miejsca narażenia lub zapewnić dopływ świeżego powietrza, zapewnić spokój w dowolnej pozycji, przykryć. W przypadku nieregularnego lub zatrzymanego oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 18.08.1998	Zastępuje 11.07.2003	Data aktualizacji 26.01.2004	Strona 2 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Skażenie skóry

Zdjąć zabrudzoną odzież, zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie dużą ilością wody z mydłem.

Skażenie oczu

Plukać oczy przez co najmniej 10 minut dużą ilością czystej, bieżącej wody, trzymając szeroko rozsunięte powieki. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Wezwać lekarza.

Zatrucie drogą pokarmową

Natychmiast wezwać lekarza. Zapewnić poszkodowanemu spokój. Nie wywoływać wymiotów.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Zalecane środki gaśnicze : proszki gaśnicze, piany lub rozproszone prądy wodne.

Środki gaśnicze niedozwolone ze względów bezpieczeństwa.

Zwarty strumień wody.

Mały pożar : gasić gaśnicą proszkową lub śniegową

Duży pożar : zaalarmować o pożarze, z obszaru usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej, w razie potrzeby zarządzić ewakuację, wezwać ekipy ratownicze - Straż Pożarną i Policję Państwową, stosować odzież i sprzęt ochronny, pałace się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą lub prądami wodnymi rozproszonymi: nigdy nie należy stosować zwartych strumieni wody.

Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości: jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia.

Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem., są cięższe od powietrza gromadzą się przy powierzchni i dolnych partiach pomieszczeń.

Nie należy pozwolić aby ścieki pozostałe po gaszeniu ognia dostały się do kanalizacji lub ujścia wody.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii, usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze Straży Pożarnej.

Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą: stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych, okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczegółowe

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących), zabezpieczyć zbiorniki przed nagrzaniem, pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym); miejsce gromadzenia się cieczy obwałować; zebrane duże ilości cieczy odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać, skierować do zniszczenia zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym.

Zabezpieczenie środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie.

Obchodzenie się z preparatem

Zapobieganie zatruciom: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochronny, pracować w wentylowanym pomieszczeniu.

Zapobieganie pożarom/wybuchom: wyeliminować źródła zapłonu - nie wykonywać prac z otwartym ogniem, nie palić, nie używać iskrzących narzędzi i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację, chronić zbiorniki przed nagrzaniem, instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciw wybuchowym. Nie opróżniać do kanalizacji.

Magazynowanie

Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych, wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagrzaniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. Zasady magazynowania - zgodne z normą PN-89/C-81400.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Normatywy higieniczne dla środowiska pracy wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz.U. nr 217 poz. 1833 z dnia 18.12.2002 :

Ftalan dwubutyli NDS – 5 mg/m³:

KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 18.08.1998	Zastępuje 11.07.2003	Data aktualizacji 26.01.2004	Strona 3 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Toluen	NDSCh – 15 mg/m ³ NDS – 100 mg/m ³ :
Octan etylu	NDSCh – 350 mg/m ³ NDS – 200 mg/m ³ :
Octan butylu	NDSCh – 600 mg/m ³ NDS – 200 mg/m ³ :
Etanol	NDSCh – 950 mg/m ³ NDS – 1900 mg/m ³ : NDSCh – –

Zalecane procedury monitoringu :

- Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszą zmianą

Metody oznaczania powietrza w środowisku pracy:

- PN – ISO 4225:1999 + Ak Jakość powietrza. Zagadnienia ogólne. Terminologia.
- PN-Z-04008/07: 2002 Ochrona czystości powietrza - Pobieranie próbek - Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników
- PN-67/Z-04090 Ochrona czystości powietrza. Oznaczanie par toluenu w powietrzu.
- PN-78/Z-04115.01 ochrona czystości powietrza. Badania zawartości toluenu. Oznaczanie toluenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami oraz wdychania par produktu. Preparat stosować w pomieszczeniach przy sprawnie działającej wentylacji, jeżeli jest to niezbędne stosować środki ochrony dróg oddechowych ; natychmiast zdjąć zabrudzone preparatem ubranie i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem ; nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych ; myć dokładnie ręce wodą z mydłem przed przerwą i po zakończeniu pracy; jeżeli jest to potrzebne zastosować krem do rąk.

Środki ochrony osobistej, zapewniające właściwą ochronę :

- rąk : rękawice ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- skóry : ubranie ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- dróg oddechowych : preparat stosować przy sprawnie działającej wentylacji; w przypadku niewystarczającej wentylacji stosować środki ochrony dróg oddechowych.
- oczy : okulary ochronne

9. Właściwości fizykochemiczne

9.1	Postać fizyczna , barwa , zapach	
	• Wzór chemiczny	: mieszanina różnych związków
	• Stan skupienia	: ciekły
	• Barwa	: jasno słomkowy
	• Zapach	: estrów
9.2	Temperatura wrzenia	: dla rozpuszczalników 70 ⁰ C - 135 ⁰ C
9.3	Prężność par w temperaturze 20 ⁰ C	: 34,6 hPa
9.4	Rozpuszczalność	
	• w wodzie	: nierozpuszczalny
	• i innych rozpuszczalnikach	: estry, ketony
9.5	Gęstość wyrobu w 20 ⁰ C	: około 0,92 g/cm ³
9.6	Temperatura zapłonu	: około 5 ⁰ C
9.7	Temperatura samozapłonu	: 615 ⁰ C
9.8	Granice wybuchowości	
	• Dolna	: 2,1 % objętościowych
	• Górna	: 5,3% objętościowych
9.9	Stężenie wybuchowe w zakresie temp.	: 3,4 % objętościowych
9.10	Ciepło parowania w zakresie temp.(60 ⁰ C-120 ⁰ C)	: 23,48 cal/g (98,25 kJ/kg)
9.11	Ciepło właściwe w 20 ⁰ C	: 0,48 cal/g ⁰ C (2,01 kJ/kg ⁰ C)
9.12	Ciepło spalania	: 7219 cal/g (30224 kJ/kg)
9.13	Reaktywność	: produkt jest stabilny w zalecanych warunkach magazynowania i stosowania

KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 18.08.1998	Zastępuje 11.07.2003	Data aktualizacji 26.01.2004	Strona 4 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

10. Stabilność i reaktywność

Produkt jest stabilny w normalnych warunkach i przy zastosowaniu zgodnie z przeznaczeniem.

Warunki których należy unikać : - wysoka temperatura, źródła zapłonu (otwarty ogień, narzędzia iskrzące),
 Niebezpieczne reakcje : - nie są znane
 Niebezpieczne produkty rozkładu : - gazy nitrozowe, dwutlenek i tlenek węgla,

11. Informacje toksykologiczne

Ostra toksyczność

Toluen	LD ₅₀ drogą pokarmową, szczur	5000 mg/kg
	LD ₅₀ przez skórę, królik	12124 mg/kg
	LCL ₅₀ inhalacyjnie szczur	15320 mg/m ³ / 4h
	Próg wyczuwalności zapachu	8 mg/m ³
Ftalan dwubutyłu	LD ₅₀ drogą pokarmową, szczur	8000 mg/kg
	LD ₅₀ przez skórę, królik	20000 mg/kg
	LCL ₅₀ inhalacyjnie szczur	4250 mg/m ³ / 4h

Drogi wchłaniania

Drogi oddechowe, przewód pokarmowy, skóra

Objawy zatrucia ostrego

Pary działają drażniąco na błony śluzowe układu oddechowego. Skoncentrowanie par powyżej zalecanych wartości w miejscu pracy powoduje podrażnienie oczu i dróg oddechowych, działa narkotycznie, powoduje zaburzenia rytmu z ryzykiem migotania komór, utraty przytomności i śmierci.

Po kontakcie ze skórą: długotrwały kontakt ze skórą może powodować jej odtłuszczenie i wysuszenie. Możliwe jest wystąpienie stanów zapalnych.

Po kontakcie z oczami : powoduje dolegliwości oczu i ich zaczerwienienie, ból, łzawienie.

12. Informacje ekologiczne

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych ani gleby. Unikać zrzutów do środowiska. Nie wprowadzać do kanalizacji.

13. Postępowanie z odpadami

W wykazie odpadów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 z 2001r. poz. 1206) znajduje się :

- Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne - kod 08 01 11

Resztki produktu należy przekazać firmom specjalistycznym posiadającym stosowne zezwolenie w celu utylizacji. Puste opakowania należy oddać do recyklingu.

Usuwać zgodnie z Ustawa o odpadach z dnia 20 czerwca 2001 (Dz.U.01.62.628) wraz z późniejszymi zmianami.

14. Informacje o transporcie

Transport drogą lądową

Klasa 3

Kod klasyfikacyjny F1

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263 Farba

Numer rozpoznawczy zagrożenia : 33

Grupa pakowania : III

Nalepki ostrzegawcze: nr 3

Transport drogą morską

klasa 3.2, IMDG CODE 3268

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263

Grupa pakowania : III

EmS Nr : 3-05

MFAG nr : 310, 313

Transport drogą lotniczą

Klasa : 3

KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 18.08.1998	Zastępuje 11.07.2003	Data aktualizacji 26.01.2004	Strona 5 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263
Grupa pakowania : III

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Klasyfikacja preparatu zgodna z Ustawą o Substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001(Dz.U. z 2001r. Nr 11 poz.84) wraz z późniejszymi zmianami.

15.1 Dane na etykietę ostrzegawczą:

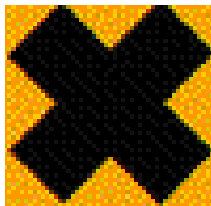
15.1.1 Nazwę lub nazwy chemiczne substancji obecnych w preparacie

Zawiera: toluen

15.1.2 Znak ostrzegawczy oraz napis określający jego znaczenie:

**Produkt wysoce
łatwo palny**

Produkt szkodliwy

15.1.3 Określenie rodzaju zagrożenia

- R 11 Produkt wysoce łatwo palny
- R 20 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe
- R 36 Działa drażniąco na oczy
- R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry.

15.1.4 Określenie warunków bezpiecznego stosowania

- S 2 Chronić przed dziećmi.
- S 16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu.
- S 25 Unikać zanieczyszczenia oczu.
- S 29 Nie wprowadzać do kanalizacji.
- S 46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.
- S 51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

15.1.5 Dodatkowe oznakowania opakowań preparatów niebezpiecznych wymagających szczególnego oznakowania

-

15.1.6 Źródła podstawowych uregulowań prawnych:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 140 poz. 1171) w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 171 poz. 1666) w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 173 poz. 1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1948) w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem.

Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr 217 poz.1833)

Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszą zmianą

KAPON SUPER nitrocelulozowy lakier podkładowy do drewna	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 18.08.1998	Zastępuje 11.07.2003	Data aktualizacji 26.01.2004	Strona 6 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Ustawa o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych z dnia 28 października 2002 (Dz.U. Nr 199,poz.1671)

16. Inne informacje

Wykaz zwrotów R użytych w punkcie 2

- R 10 Substancja/preparat/produkt łatwo palna(y)
- R 11 Substancja/preparat/produkt wysoce łatwo palna(y)
- R 20 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe
- R 36 Działa drażniąco na oczy
- R 61 Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
- R 62 Możliwe ryzyko upośledzenia płodności.
- R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
- R 67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Powyższe informacje są opracowane o bieżący stan naszej wiedzy, nie są one jednak żadnym zapewnieniem o właściwościach produktu i nie uzasadniają żadnego umownego stosunku prawnego. Podczas sporządzania karty charakterystyki braliśmy pod uwagę wszystkie właściwe zastosowania produktu, każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu.

Wykorzystano informacje dostarczone przez producenta w karcie charakterystyki .